

Svar Rek. 2/2019, Lancering av Spil Nordisk

1. Rekommandasjon

Rekommandasjonen har følgende ordlyd:

Nordisk råd rekommanderer Nordisk ministerråd

att gjennomføre en strategisk insats for å styrke det nordiske musikklivet innen alle musikkgenrer, inklusive å fremme et sterkere fokus på nordisk musikk i programutbudet i de nordiske public service-kanalene

2. Meddelelse fra Nordisk ministerråd

EK-K diskuterte og ga synspunkter på rekommandasjonen fra Nordisk råd i sitt møte 13. juni, 2019.

2.1 Bakgrunn

Det foreligger en del statistikk om musikkbransjen i de nordiske landene, og om kulturbruk i Norden, blant annet tall for rettighetshaveres inntekter i Danmark, Norge og Sverige. Betegnelser som «norskandel» eller «svenskandel» har imidlertid vært vanskelig å anvende, ettersom ulike definisjoner gir ulike størrelser i ulike sammenhenger. Rapporten *Kunst i tall 2017* som måler den økonomiske omsetningen av musikk og som sammenligner inntekter fra omsetningen av musikk i Norge, Sverige og Danmark definerer «norsk musikk» som innspillinger hvor rettighetene er knyttet til plateselskap i Norge.¹ Andre definisjoner kan være musikk med norsk språk, eller fremføringer av norske artister eller ensembler. NRK opererer med en definisjon av norsk musikk som musikk av norsk artist/utøver, komponist, tekstforfatter eller med norsk språk. En innsats for å styrke det nordiske musikklivet må derfor nødvendigvis ta stilling til hvordan «nordisk musikk» skal forstås i denne sammenhengen.

En måte å fastsette en «nasjonal» andel innen musikkbransjen, er å se på opphavspersonens inntekter fra avspilling av musikk. Disse tallene rapporteres av nasjonale opphavsrettsorganisasjoner. Tall fra Norge viser at opphavsrettslige inntekter fra kringkasting har vært stabile i 2012-2017, mens i Danmark har omsetningen fra innspilt musikk, kringkastet gjennom radio og TV økt med 17 % i samme periode.² Rapporten fra svensk musikkindustri viser også en vekst i opphavsrettslige inntekter, men peker samtidig på at de kreative bransjenes inntekter er konsentrert til et forholdsvis lite antall kommersielt framgangsrike «hits». Det medfører at det til tross for

¹ Halmrast, H., *Kunst i tall 2017*, s. 23

² Rambøll, *Dansk musikomsætning 2017*, s. 15

økte inntekter på overgripende nivå trengs satsinger, eks fra politisk hold for å sikre et variert tilbud av mindre kommersielt framgangsrisk musikk.³ En av tendensene ser derfor ut til å være at inntektene til opphavspersoner i Norden fra avspillinger gjennom allmennkringkasting er økende eller stabil, men at veksten på andre plattformer som Youtube, Spotify og iTunes' trolig er langt større. Som rekommandasjonen peker på er barn og unge frekvente brukere av disse digitale tjenestene, og det er grunn til å vurdere hvordan en innsats rettet mot allmennkringkasterne i Norden vil virke på et publikum som i større og større grad lytter til musikk gjennom digitale plattformer.

MR-K har de siste årene gjort noen strategiske innsatser for å styrke musikklivet i Norden. Nettverket NOMEX er et eksempel på en innsats støttet av Ministerrådet som tar høyde for den digitale omstillingen som bransjen står overfor. NOMEX består av medlemmer fra de nordiske musikksektorsorganisasjonene, som blant annet har samarbeidet om Nordic Playlist for å markedsføre nordisk musikk i og utenfor Norden. Støtteprogrammet PULS i Nordisk kulturfond er et annet eksempel på en strategisk satsning som bidrar til å styrke arrangørene i det nordiske musikklivet. Nordisk råds musikkpris er videre et viktig bidrag til synliggjøring og oppmerksomhet omkring nordiske komponister og ensembler.

2.2 Konklusjon

MR-K ser behovet for og ønsket om en bedre spredning og formidling av nordisk musikk på ulike sendeflater, slik at nordiske artister innen alle sjangre når et bredt publikum i Norden. Distribusjon av musikk gjennom radio og TV er en viktig kanal for musikkformidling og flere land har mål om at en andel av det som spilles skal være nasjonal. Hensynet til armlengdes avstand står imidlertid sterkt i de nordiske landenes kulturpolitikk, og det er viktig at allmennkringkasterne står fritt i programmeringen av innholdet på sine sendeflater. Dette gjør det problematisk for MR-K å imøtekomme forslaget fra Nordisk råd om å fremme et sterkere fokus på nordisk musikk i programtilbudet til de nordiske allmennkringkasterne.

Kultursektoren vil i løpet av 2019 og 2020 arbeide med et nytt samarbeidsprogram, som omfatter samtlige kunstområder, herunder musikkområdet. De ulike områdenes utfordringer og potensiale, både når det gjelder produksjon, formidling og distribusjon, i og utenfor Norden, vil tenkes inn i arbeidet med det nye programmet. Erfaringene fra sektorens strategiske innsatser for nordisk musikk (som NOMEX og PULS) vil dessuten inngå som en del av grunnlaget for vurdering av eventuelle nye innsatser.

Nordisk ministerråd anser herved at rekommandasjonen er delvis oppfylt.

---

³ Musiksverige, "Sammandrag med avslutande reflektioner" i *Musikbranchen i siffror 2017*